

สรุปประเด็นคำกล่าวมอบนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

โดย นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

วันจันทร์ที่ 18 มกราคม 2553 เวลา 13.00 - 14.00 น.

ณ ห้องมิราเคิล แกรนด์ บอลรูม โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

เรียน ท่านรองนายกรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรี ท่านหัวหน้าส่วนราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บริหารและ
ผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่มีโอกาสมาพบหัวหน้าส่วนราชการและผู้ว่าราชการจังหวัดในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสู่การปฏิบัติในวันนี้

การแก้ไขปัญหาของประเทศเราได้มีความพยายามทำมานานซึ่งอาศัยกลไกของส่วนกลางเป็นหลัก ผ่านไปยังราชการส่วนภูมิภาค ต่อมารัฐบาลในยุคต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของกระจายอำนาจมากขึ้น ตั้งแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ไปจนถึงองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดก็มีบทบาทมากขึ้นในการจัดบริการสาธารณะและแก้ปัญหาพี่น้องประชาชน ในขณะที่ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสูง แต่กลไกในการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

หลักคิดในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ที่นำมาใช้เดิม ขาดกฎหมายที่มีความชัดเจนรองรับ ทำให้ได้ผลเป็นบางพื้นที่ แต่ขาดความเป็นระบบ ต่อมาจึงได้ผลักดันพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นแนวคิดที่ให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดสามารถบริหารงบประมาณได้ แต่การดำเนินการในช่วงที่ผ่านมายังไม่สามารถดำเนินการได้เต็มรูปแบบ เนื่องจากในปี พ.ศ. 2552 ได้จัดสรรงบประมาณก่อนที่จะมีพระราชกฤษฎีกา รองรับ สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 แม้จะมีกฎหมายแล้วก็ตามแต่ปฏิทินงบประมาณที่ได้จัดทำไว้ก็ไม่สามารถดำเนินการตามเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกา ได้อย่างเต็มที่

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ถือเป็นครั้งแรกที่จะดำเนินการจัดระบบให้เกิดความลงตัวอย่างเต็มที่ เพื่อจัดทำคำขอในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ดังนั้น ในการประชุมสองวันนี้ ต้องการสร้างความเข้าใจร่วมกันในเรื่องการบูรณาการระหว่างโครงการส่วนกลางกับท้องถิ่น เพื่อเป็นการเติมเต็มและอุดช่องว่างทางการบริหารของโครงการที่มาจากส่วนกลางและท้องถิ่น

ในปี พ.ศ. 2552 และ พ.ศ. 2553 เราได้พยายามเริ่มต้นแม้ขาดความพร้อมเรื่องกฎหมาย ภาวะเบียด และเวลา แต่มีความก้าวหน้าพอสมควร อย่างน้อยที่สุดกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายนิติบัญญัติมีความเข้าใจตรงกันแล้วว่าต้องปฏิบัติตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ฝ่ายการเมืองจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ เว้นจะขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

สำหรับงบประมาณ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ งบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณไทยเข้มแข็ง ซึ่งในปี พ.ศ. 2554 จะมีการจัดสรรตัวเลขที่ใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2553 คือ 18,000 ล้านบาท ซึ่งขณะนี้ จะพยายามปรับเข้าสู่งบประมาณปกติและมีการปรับสูตรการคำนวณซึ่งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้แล้ว

ผมต้องการเน้นย้ำให้ทุกท่านเข้าใจตรงกันถึงหลักการแนวคิดในเรื่องนี้ รวมทั้งการปรับตัวให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันร่วมกัน

เรื่องแรก คือ เรื่องหลักคิด

โครงการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐาน จะปรากฏในแผนของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ และ ได้รับอนุมัติงบประมาณจากไทยเข้มแข็งอีกส่วนหนึ่ง ดังนั้น จึงไม่อยากให้คิดว่าหากของงบประมาณจาก ส่วนนั้นไม่ได้ให้มาของงบประมาณในส่วนนี้ ซึ่งผมทราบดีว่าความต้องการของพื้นที่และท้องถิ่นมีสูงมาก ทุกค่าของงบประมาณมีประโยชน์ทั้งสิ้น แต่งบประมาณเรื่องการบริหารพื้นที่นี้เป็นการพูดถึงการพัฒนาใน ลักษณะที่มียุทธศาสตร์ ไม่ใช่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ ซึ่งถ้าเป็นเรื่องการตอบสนองความ ต้องการพื้นที่เราจะสนับสนุนให้ท้องถิ่นเข้าไปดำเนินการ

สิ่งที่เรากำลังดำเนินการ คือ กลุ่มจังหวัดจะต้องสร้างประโยชน์สูงสุดจากกลยุทธ์การพัฒนา โดยกำหนดตำแหน่งของการพัฒนาให้ชัดเจนว่ากลุ่มจังหวัดจะมีการพัฒนาอย่างไรแล้วจึงแตก โครงการในระดับพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งหลักคิดนี้สำคัญที่สุด โดยคิดจากกรอบของกลุ่มจังหวัดให้มีภาพที่ ชัดเจนว่าภาคต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มมียุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างไร วางตำแหน่งของพื้นที่ให้มีความ เจริญก้าวหน้าอย่างไร และใช้กรอบนี้เป็นหลักในการคิดว่าจะมีโครงการใดเสริมจากงบประมาณปกติ

สำหรับหัวหน้าส่วนราชการในส่วนกลางต้องทำงานกลับจากที่เคยทำ ไม่ควรนำโครงการใน ส่วนกลางที่ยังไม่มีงบประมาณไปเบียดบังงบประมาณของจังหวัด แต่ในทางกลับกันถ้าจังหวัด/กลุ่มจังหวัดมี โครงการ ส่วนกลางควรจะช่วยสนับสนุนให้เป็นโครงการที่จะมาเสริมอยู่ในงบปกติ

เรื่องที่สอง คือ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ในสภาพปัจจุบันมีประเด็นที่ควรตระหนักเป็นพิเศษ คือ

1. สภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน การก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ระบบภาษีเป็นศูนย์ ขยายตัวอย่างรวดเร็วของความร่วมมือกับเศรษฐกิจของ ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจังหวัดที่มีอาณาเขตติดกับชายแดน จะต้องคิดว่าจะอาศัยประโยชน์จากการ ขยายตัวกับอนุภูมิภาคอย่างไรและต้องคิดยุทธศาสตร์รองรับ แม้จังหวัดที่ไม่ได้มีอาณาเขตติดกับ ประเทศเพื่อนบ้านทางบกก็ไม่ควรละเลยสิ่งนี้ เพราะในอนาคตจะมีการดำเนินการเป็นเครือข่ายที่ ครอบคลุมทุกพื้นที่ และควรตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางภูมิเศรษฐกิจ

2. การพัฒนาเศรษฐกิจ สิ่งที่รัฐบาลได้เน้นย้ำว่าอนาคตของเศรษฐกิจไทยอยู่ที่การ ปรับเปลี่ยนวิธีการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ภาคการเกษตรต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่ม ผลผลิต ปรับปรุงประสิทธิภาพ และระบบโลจิสติกส์ที่รองรับการแปรรูปและการส่งออก

3. การผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวได้ผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาทุนทางสังคมออกมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมาหลายประเทศได้ใช้แนวคิดนี้ในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจอย่างชัดเจน เช่น อังกฤษ ออสเตรเลีย เกาหลี ซึ่งประโยชน์ของการทำเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น แต่เป็นการใช้ภูมิปัญญา และทุนทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ซึ่งประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีพอต่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ทั้งด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ความสามารถของคนรุ่นใหม่

นอกจากนี้ ข้อดีของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือไม่สร้างแรงกดดันต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้น ควรมีความตระหนักถึงปัญหาสภาพภูมิศาสตร์ โลกร้อน มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกชัดเจน ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้ในระดับโลกอาจยังไม่คืบหน้าแต่ก็มีความตื่นตัวมากขึ้น และประเด็นด้านสภาพภูมิอากาศ จะกำหนดให้เป็นเงื่อนไขการค้า การลงทุนมากขึ้น ดังนั้นในแต่ละพื้นที่ควรนำประเด็นนี้มาเชื่อมโยงกับการพัฒนาใน 2 ด้าน คือ

- 1) สร้างความตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจะมีผลกับการลงทุนจากต่างประเทศ
- 2) ควรเน้นอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งต่อไปจะเป็นอุตสาหกรรมซึ่งต่อไปจะมีศักยภาพในการเติบโตสูงมาก

4. การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่ เป็นช่องทางที่สำคัญในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการด้วย

ปัจจัยความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นนั้น คือ การระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นแกนกลางและมีบทบาทสำคัญที่สุด และสามารถชี้ขาดในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ โดยดึงเอาทุกภาคส่วนในพื้นที่ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพี่น้องประชาชนทั่วไปมาดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จะมีความชัดเจน มีคุณภาพในการตอบสนองการจัดการพื้นที่อย่างบูรณาการ โดยควรเริ่มต้นประสานระหว่างกระทรวง กรม และท้องถิ่นในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งรัฐบาลพร้อมที่จะสนับสนุนการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชน
